

// “9. “Začnite kjerkoli.”

**John Cage pravi, da je ne vedeti kje naj začnemo,
pogosta oblika paralize. Njegov nasvet:
začnite kjerkoli.”**

// “9. “Begin Anywhere.”

**John Cage tells us that not knowing where to begin
is a common form of paralysis. His advice:
begin anywhere.”**

// stanovanja

// housing

**// kuriranje razstav
umetniški projekti
organizacija strokovnih
dogodkov in zagovorništvo
pedagoško delo
// curating of exhibitions
art projects
organization of thematic
events and advocacy
pedagogical work**

// Povprečna cena m² starega stanovanja v Ljubljani (1. polovica l. 2020); 2.960 EUR (l. 2020)
// Average price of m² of an old apartment in Ljubljana (1st half of 2020); 2.960 EUR (2020)

**// Kako bomo bivali
v prihodnje?
Študenti arhitekture
o vprašanjih
stanovanjske preskrbe
Mala Galerija BS, Ljubljana
// How Will We Live
in the Future?
Students of Architecture
on Housing Supply Issues
Little Gallery BS, Ljubljana
2020**

Slovenija / Slovenia
Ljubljana

// Mala galerija: nepremičninska agencija, okno "odaja stanovanja"
// Little Gallery: real estate agency, "to let" window

// Mala galerija: nepremičninska agencija, okno "nakup stanovanja"
// Little Gallery: real estate agency, "to buy" window

// 3.750 EUR je bila povprečna cena m² novega stanovanja v Ljubljani, (med 3.500-5.300 EUR/m²)
// Average price of m² new apartment: 3.750 EUR

3-4.5%

rast cen stanovanj leta 2020 v Sloveniji v
primerjavi z letom 2019

48% / 25%

rast cen stanovanj / rast cen hiš od leta 2015-2020 v Ljubljani

2.960 / 3.750 EUR

povprečna cena kvadratnega metra starega
/ novograjenega stanovanja v Ljubljani leta 2020
siceršnje cene novih stanovanj: 3.500 – 7.000 EUR
rekordna cena starega stanovanja v Vili urbani: 6.500 EUR/m²

1.210 EUR

povprečna neto plača v Sloveniji september 2021

124

mesečnih plač stane 50m² veliko staro stanovanje

(vir: Poročilo o slovenskem trgu nepremičnin za leto 2020,
GURS, stat.si, surs.si)

// Padec deleža najemnih stanovanj
// Decrease of the share of rental apartments

5%
stanovanj je bilo leta 2018 neprofitnih najemnih v lasti
javnih stanovanjskih skladov

1.9%
stanovanj je bilo leta 2018 tržnih najemnih

11%
potreb po neprofitnih najemnih stanovanj uspejo letno
zagotoviti stanovanjski skladi

24%
je bil padec deleža tržnih najemnih stanovanj
med leti 2011-18

21%
je bil padec deleža neprofitnih najemnih stanovanj
med leti 2011-18

(vir: stat.si, surs.si)

ARHITEKT ILIJA ARNAUTOVIĆ
socializem v slovenski arhitekturi / socialism in slovenian architecture

Moderna galerija Ljubljana / Museum of Modern Art Ljubljana 13.7. - 11.9. 2006

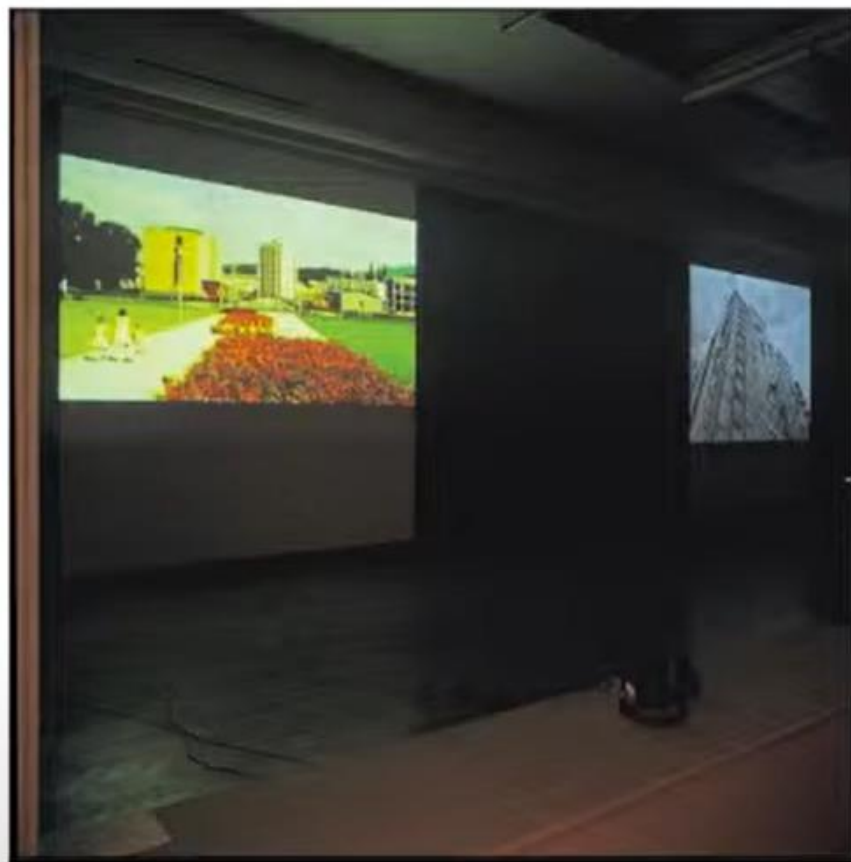
// Arhitekt Ilija Arnautović - socializem v slovenski arhitekturi, plakat razstave
// Architect Ilija Arnautović - Socialism in Slovenian Architecture, exhibition poster

**// Arhitekt Ilija Arnautović -
socializem v slovenski
arhitekturi
Moderna galerija Ljubljana
// Architect Ilija Arnautović -
Socialism in Slovenian
Architecture
Museum of Modern Art
Ljubljana
2007**

Slovenija / Slovenia
Ljubljana

// Glavna dvorana: arhitektove dela v času nastanka in sodobnem času
// Main hall: architect's works in the time of creation and modern times

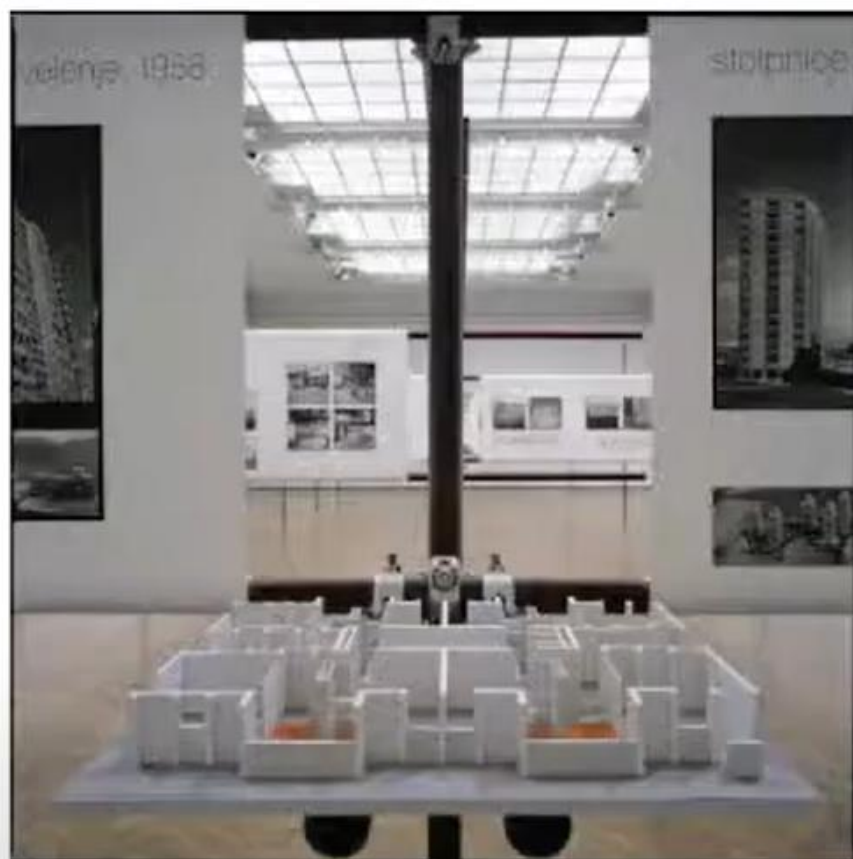
// Filmska soba: gradnja in stanovanjska arhitektura v času socializma
// Film room: construction and housing architecture in the period of socialism

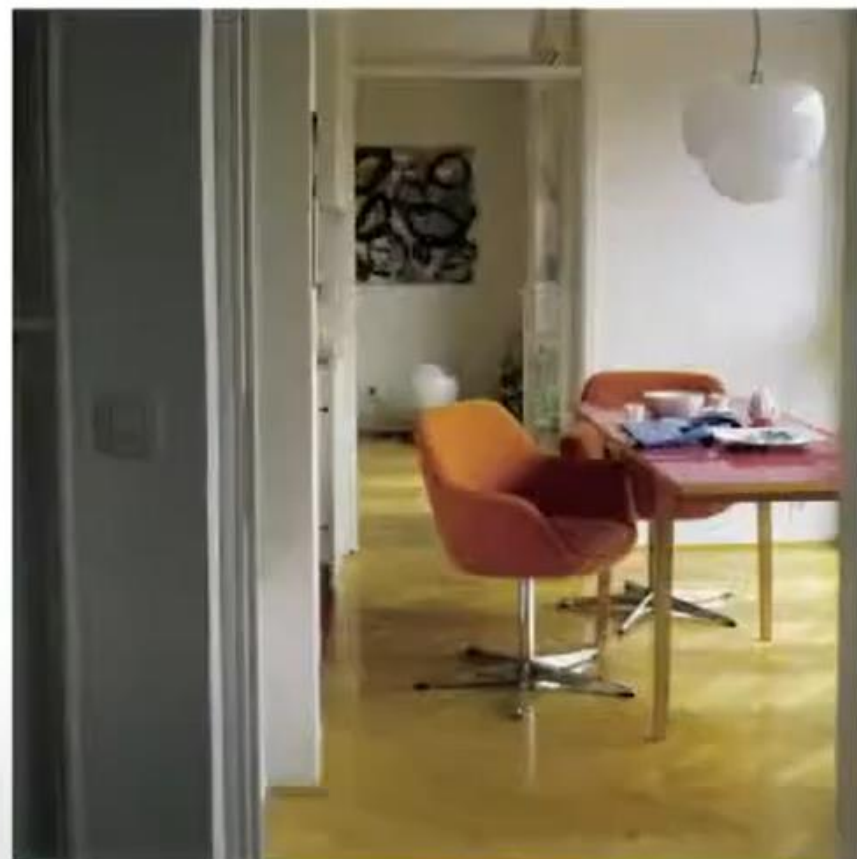
// Stanovenjsko naselje ob Črtomirovi - 1960, Ljubljana
// Housing Estate in Črtomirova Street - 1960, Ljubljana

// Stanovenjsko naselje ob Črtomirovi - 2007, Ljubljana
// Housing Estate in Črtomirova Street - 2007, Ljubljana

// Stanovanje s središčnim sanitarnim vozom (stopnice na Roški in v Savskem naselju, Ljubljana)
 // Apartment with central sanitary core (housing towers in Roška St. and Savsko Estate, Ljubljana)

// Stanovanje s središčnim sanitarnim vozom (stopnice na Roški, Ljubljana)
 // Apartment with central sanitary core (housing towers in Roška Street, Ljubljana)

// Doma - arhitekta Marta in France Ivanšek, plakat razstave
// At Home - Architects Marta and France Ivanšek, exhibition poster

// Doma - arhitekta
Marta in France Ivanšek
Moderna galerija Ljubljana
// At Home - Architects
Marta and France Ivanšek,
Museum of Modern Art
Ljubljana
2010

Slovenija / Slovenia
Ljubljana

// *Trgovina Ambient, mariborska različica trgovine Interier v Ljubljani, ki sta jo vodila Ivanšek*
// *Design store Ambient, Maribor version of Interier Store, run by the Ivanšek*

// *SI*

Marta in France Ivanšek sta prepoznavnejši imeni povojnega obdobja slovenske arhitekture. Spodbudila sta več ključnih premikov na področju stanovanjske gradnje. Le-te sta se lotevala celovito, od raziskovanja, urbanistično-arhitekturnega urejanja stanovanjskih naselij do notranje opreme. Cilj njenega dela je bil izboljšanje bivanjskega okolja vseh ljudi.

Razstava je temeljila na treh glavnih pristopih njenega delovanja: stanovanjskemu raziskovanju, vzgoji in projektiranju. Vse tri je povezovalo celostno prizadevanje za dvig bivanjske kulture slovenskega prebivalstva. Fokus delovanja Ivanškov je bil dom, v pomenu, ki presega ustaljene predstave o stanovanju kot osnovni človekovi potrebi in pravici. Zato je tudi razstava z načinom postavitve priklicala podobo in občutje doma. V postavitve so bile vključene tri delne prostorske rekonstrukcije - murgelska hiša, soba v domu upokojencev na Poljanah in trgovina Interier. Temu je bilo dodano originalno arhivsko gradivo - raziskave, načrti, publikacije. V razstavo so bile vključene tudi intervencije slovenskih sodobnih umetnikov, ki so pojem stanovanja in doma ter delo Ivanškov problematizirali na različne načine.

// *EN*

France and Marta Ivanšek are two of the more recognisable names of the post-war era of Slovenian architecture. They triggered several key shifts that were progressive and unique in the field of residential architecture. They approached it holistically, from urban planning of residential areas to housing and interior design, and also from designing homes for the general population to those adjusted for residents with special needs. They worked to provide an improved living environment for all. The main goal of the exhibition about the architects was presentation of their work, therefore the actual layout followed the three principal approaches of their work: housing research, education, and design.

// Razstavna tema "stanovanjsko raziskovanje" - originalne tiskovine, risbe, knjige, projekcija
// Exhibition topic of "Housing Research" - original prints, drawings, books and slide show

// SI

Stanovanjsko raziskovanje za višji bivanjski standard
Ivanška sta po vrnitvi v domovino leta 1959 po švedskih vzorih osnovala Oddelek za stanovanjsko raziskovanje na Urbanističnem inštitutu LRS, kjer sta izvedla prve raziskave. Nadaljevala sta v lastnem Studiu za stanovanje in opremo (kasneje Ambient). Njuno delo na tem področju je bilo pionirsko - prva v Sloveniji sta sistematično spremljala stanje in razvoj stanovanjske gradnje, raziskovala kakovost in uporabno vrednost stanovanj ter bivanjske navade in želje ljudi.

// EN

Housing Research for a Higher Standard of Living
When they returned home to Slovenia in 1959, France and Marta Ivanšek founded the Department of housing research at the Urban Planning Institute of Slovenia, where they carried out their first research studies. They continued in their own architectural and design studio, The Apartment and Furnishing Studio, later re-named Ambient. They were true pioneers in this field: the first in Slovenia who systematically followed the situation and development in residential architecture, research quality and practical value of flats, and the living habits and desires of the people.

// Razstavná tema "stanovenjsko projektiranje" - originalni načrti, risbe, makete
// Exhibition topic of "Housing Design" - original plans, drawings, models

// SI

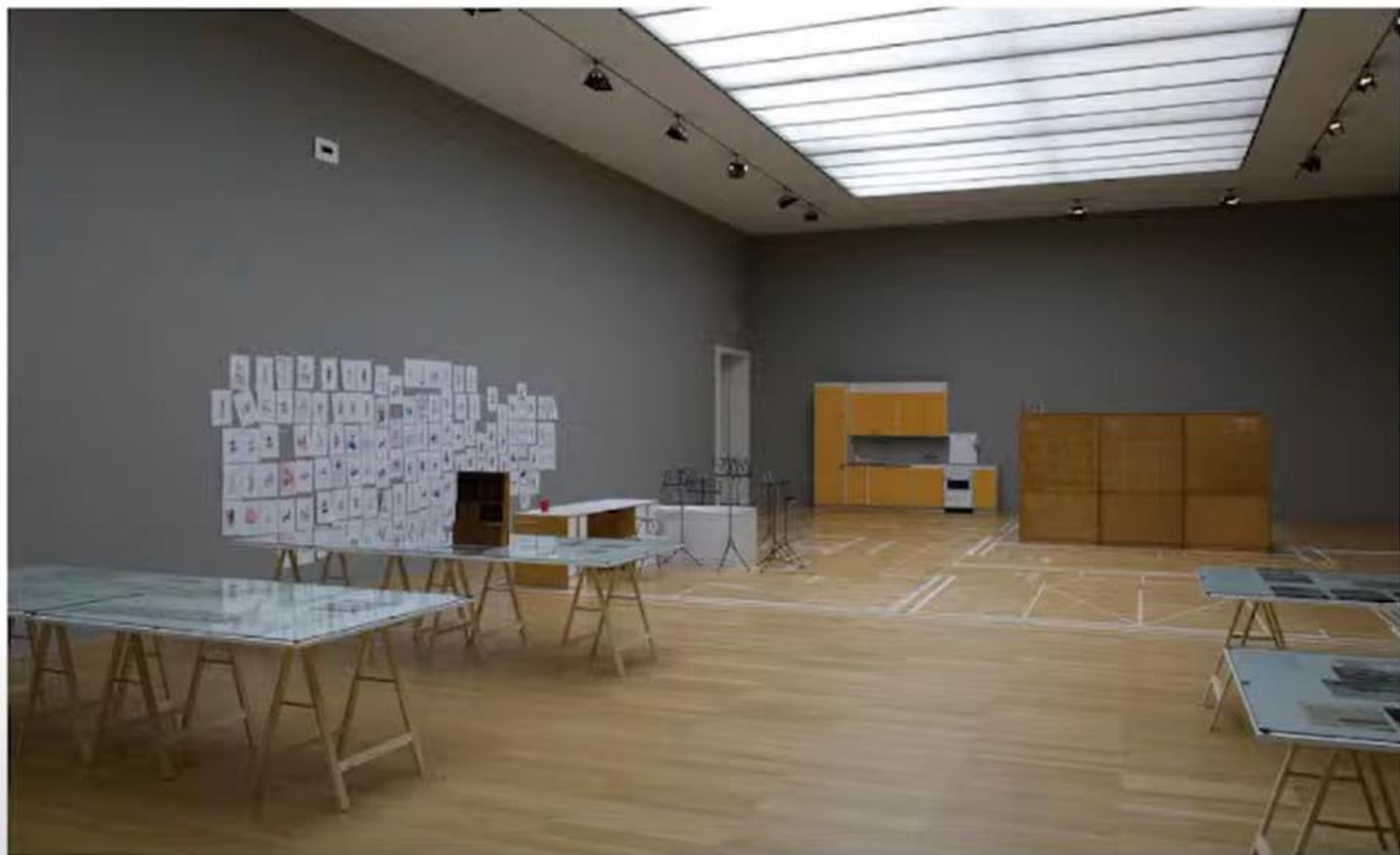
Enodružinska hiša ali blokovsko naselje?

Raziskave so pokazale, da si kljub socialističnemu povečevanju bivanja v blokih večina ljudi želi živeti v hiši z vrtom. Arhitekta sta se zato osredotočila na enodružinsko gradnjo v nizki in zgoščeni obliki, ki nudi njeno udobje ob manjši porabi zemlje. Z naseljem vrstnih pritličnih hiš Murgle v Ljubljani (1965-88) sta dokazala, da nizka gosta pozidava lahko konkurira blokom. Arhitekta sta dobila prvo potrditev pravilne odločitve s Plečnikovo nagrade leta 1973 in drugo z dejstvom, da so Murgle postale ena od najbolj zaželenih sosesk.

// EN

A Single Family House or a Housing Complex of Apartment Blocks?

Based on their research they discovered that, despite the socialist glorification of communal living, most people wanted to live in a house with a garden. Therefore they supported low-rise high density housing, which provided comfort of a single-family house on a smaller area. With the neighbourhood of row houses in Murgle in Ljubljana (1965-88) they proved that low-rise high density housing can compete with blocks of flats. The first confirmation about the appropriateness of their decision and quality planning was the Plečnik Medal they received in 1973, the second was the fact that Murgle quickly became one of the most coveted neighbourhoods in Ljubljana.

// Razstavná tema "starovrjésko proektrárje" - delná rekonstrukcia híé v Murglah s pohštvm, ki sta ga oblikovala arhitekti Ivenšek (kuhinja Svea, regál Hobby)
// Exhibition topic of "Housing Design" - partial reconstruction of the house in Murgle with furniture, designed by architects Ivenšek (Kitchen Svea, bookshelf Hobby)

// Razstavna tema "stanovanjsko izobraževanje" - delna rekonstrukcija trgovine Interior
// Exhibition topic of "Housing Education" - partial reconstruction of Interior design shop

// SI

Znati stanovati je tudi kultura

Ivanška sta iz raziskav ugotovila tudi nezadovoljivo stanje stanovanjske gradnje in notranje opreme. Zato sta se lotila stanovanjske vzgoje - ozaveščanja, izobraževanja in usmerjanja ljudi k višji stanovanjski kulturi. Poleg prirejanja razstav, predavanj in izdajanja priročnikov sta leta 1965 v Ljubljani odprla razstavnici in prodajni salon za sodobno stanovanjsko opremo Interior. Sledil mu je še Ambient v Mariboru, oba pa sta slovenski trg obogatila z boljšo izbiro notranje opreme.

// EN

Knowing How to Live Is Also a Form of Culture

The results of housing research lead France and Marta Ivanšek to the conclusion that the state of residential building and interior design in Slovenia was unsatisfactory. Therefore they started housing education – informing and directing people towards a higher quality of living. In addition to organising different exhibitions and lectures and publishing manuals, they opened a permanent exhibition space and interior design shop Interior in 1965 opposite the Town Hall in Ljubljana. This was followed by another shop, Ambient in Maribor, and both enriched the Slovenian market with a wider and better selection of interior design objects and furniture. They offered advice to buyers, teaching them how to live better and at the same time gave them the possibility to realise the advice.

// Razstavna tema "stanovanja za starejše" - delna rekonstrukcija sobe v Domu upokojencev Poljane
// Exhibition topic of "Housing for the Elderly" - partial reconstruction of a room in Retirement Home Poljane

// SI

Dobro stanovanje je pomembno tudi za stare ljudi. Ivanška sta bila prepričana, da je kvaliteten stanovanjski prostor ena izmed osnovnih potreb vsakega človeka, tudi starejšega. Prehod na oblikovanje boljšega bivanjskega okolja za stare ljudi je bil zato razumljiv korak v njuni poklicni poti. S predhodnimi raziskavami sta se sprva lotila opreme, prilagojene starejšim (Dom upokojencev Tabor v Ljubljani, 1965) in nato še gradnje stanovanjskih objektov. Uspelo jima je postaviti le dva od načrtovanih, Dom upokojencev na Poljanah (1973-75) in na Koleziji (1979-82) v Ljubljani.

// EN

Good-Quality Flats Are Also Important for Senior Citizens. In their work, France and Marta Ivanšek started from the principle that a quality living space is one of the primary needs of any person, including seniors. The transition to creating a better living environment for the elderly was therefore a logical step in their career. Armed with previous research they first started designing furniture and fittings adjusted to the needs of the seniors (Retirement Home Tabor, Ljubljana) and then building residential complexes. They only succeeded in finishing two of all they had planned, the Retirement Home in Poljane (1973-74) and Kolezija (1979-82) in Ljubljana.

// Razstavna tema "stanovanja za starejše" - delna rekonstrukcija sobe v Domu upokoencev Poljane in originalni načrti
// Exhibition topic of "Housing for the Elderly" - partial reconstruction of a room in Retirement Home Poljane and original plans

// Slovenska BS 3: Ija Arnautović (arhitektura), Mitja Jerežec (urbanizam)
// BS 3 Housing Neighborhood: Ija Arnautović (architecture), Mitja Jerežec (urban planning)
foto / photo: Nina Smrekar

// **Doma v Ljubljani - 100 let
ljubljskih stanovanj**
Galerija Dessa, Ljubljana
Baza, Zagreb

// **At Home in Ljubljana -
100 Years of Ljubljana
Housing**
Dessa Gallery, Ljubljana
Baza, Zagreb
2016-2017

Slovenija / Slovenia
Ljubljana
Hrvaška / Croatia
Zagreb

// Delavska kolonija na Hranilniški ulici, 1887-89
// Workers' Colony in Hranilniška Street, 1887-89
foto / photo: Goran Vadlja Kamerijašević

// Soseska zeleni gaj, Brdo, 2005-14, blok arh. Deleve Gregorič
// Zeleni gaj Neighborhood, 2005-14, block by Deleve Gregorič Architects
foto / photo: Miran Kambič

// Primeri floorplans zasnov stanovanj v obdobju 100 let (makete + plans)
// Case studies of floor plans in 100 years (models + plans)

// SI

V kakšnih stanovanjih so bivali Ljubljanci v zadnjih stotih letih? Koliko so bila stanovanja velika, kako so bila prostorsko zasnovana in tehnično opremljena? Kako so se razvijali stanovanjski standardi v Ljubljani? Kakšna je bila kakovost bivanja in kakšne so bile bivanjske navade meščanov? Kako dosegljiva so bila stanovanja? Kako je bila organizirana stanovanjska preskrba?

Stoletje je priložnost za prikaz zgodovinskega razvoja ljubljanskih stanovanj in hkrati za premislek o stanju. Ne le ljubljanska, temveč vsa slovenska stanovanja so v primerjavi s stanovanji v razvitejših državah EU majhna, težko dostopna in od osamosvojitve dalje večinoma lastniška. Stanovanjske soseske se starajo, gradnja individualnih hiš še vedno prevladuje. Kaj nas lahko zgodovina stanovanjske gradnje nauči o današnjem stanju odsotnosti stanovanjske politike?

//EN

What kind of apartments have Ljubljana residents lived in for the last hundred years? How big were they? How spatially designed and technically equipped were they? How did the housing standards develop in Ljubljana? What was the quality of living and what were the living habits of inhabitants? How affordable were the apartments?

The century is an opportunity to show historical development of Ljubljana housing and at the same time to reflect on the situation. Not only Ljubljana, but all Slovenian apartments are in comparison with housing in more developed EU countries small, non affordable and since independence mostly privately owned. Residential neighborhoods are aging and construction of individual houses still prevails. What can we learn from the history of housing in order to cope with the current state of absence of housing policy?

// Obdobje 1965-1991: prikaz izbranih primerov z gradiv s tipološkimi analizami
 // Period 1965-1991: selected case studies of housing and typological analysis

1965

1991 RAST VELIKIH LJUBLJANSKIH STANOVANJSKIH SOSESK

Obdobje 1965-1991: prikaz izbranih primerov z gradiv s tipološkimi analizami. V tem obdobju so se v Ljubljani razvijale različne vrste stanovanjskih sosesk, ki so se razvijale v različnih delih mesta. V tem obdobju so se v Ljubljani razvijale različne vrste stanovanjskih sosesk, ki so se razvijale v različnih delih mesta. V tem obdobju so se v Ljubljani razvijale različne vrste stanovanjskih sosesk, ki so se razvijale v različnih delih mesta.

Obdobje 1965-1991: prikaz izbranih primerov z gradiv s tipološkimi analizami. V tem obdobju so se v Ljubljani razvijale različne vrste stanovanjskih sosesk, ki so se razvijale v različnih delih mesta. V tem obdobju so se v Ljubljani razvijale različne vrste stanovanjskih sosesk, ki so se razvijale v različnih delih mesta. V tem obdobju so se v Ljubljani razvijale različne vrste stanovanjskih sosesk, ki so se razvijale v različnih delih mesta.

Obdobje 1965-1991: prikaz izbranih primerov z gradiv s tipološkimi analizami. V tem obdobju so se v Ljubljani razvijale različne vrste stanovanjskih sosesk, ki so se razvijale v različnih delih mesta. V tem obdobju so se v Ljubljani razvijale različne vrste stanovanjskih sosesk, ki so se razvijale v različnih delih mesta. V tem obdobju so se v Ljubljani razvijale različne vrste stanovanjskih sosesk, ki so se razvijale v različnih delih mesta.

Obdobje 1965-1991: prikaz izbranih primerov z gradiv s tipološkimi analizami. V tem obdobju so se v Ljubljani razvijale različne vrste stanovanjskih sosesk, ki so se razvijale v različnih delih mesta. V tem obdobju so se v Ljubljani razvijale različne vrste stanovanjskih sosesk, ki so se razvijale v različnih delih mesta. V tem obdobju so se v Ljubljani razvijale različne vrste stanovanjskih sosesk, ki so se razvijale v različnih delih mesta.

// Obdobje 1965-1991: opis stanovanjskega področja in stanovanjske politike
 // Period 1965-1991: outline of housing and housing policy

// Obdobje 1991-2015: prikaz izbranih primerov zgradb s tipološkimi analizami
 // Period 1991-2015: selected case studies of housing and typological analysis

1991
2015 **VISOKE CENE IN NEDOSTOPNOST STANOVANJ**

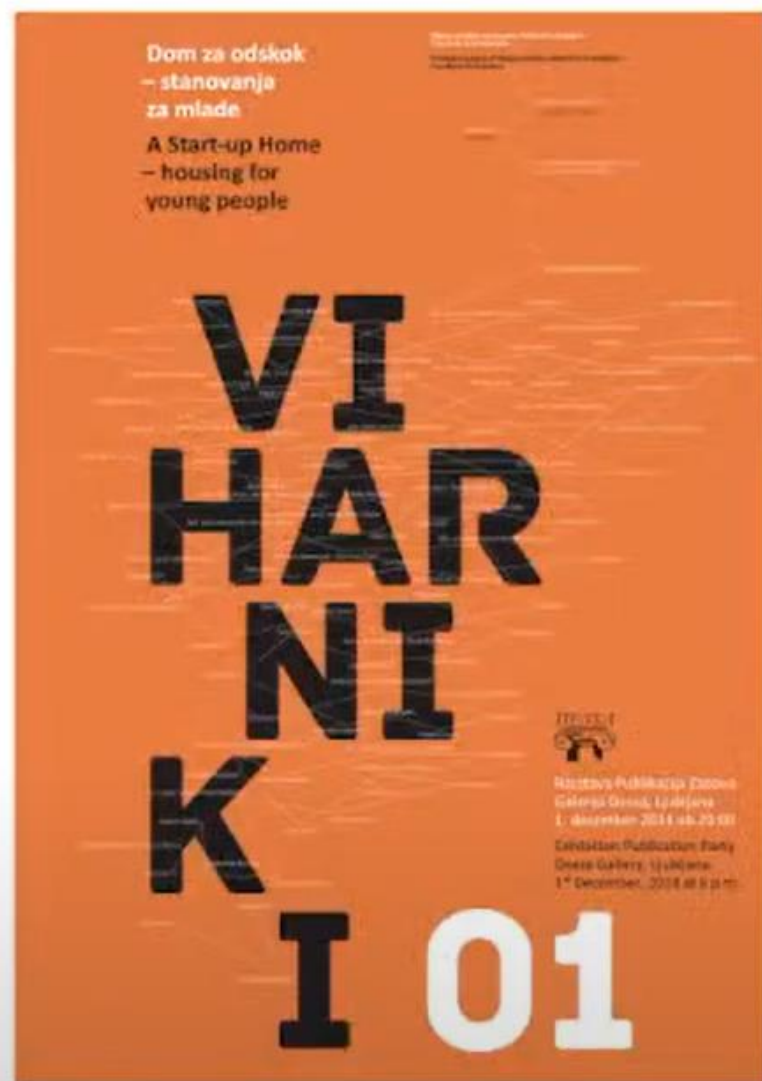
Na območju, kjer se je v preteklih desetletjih razvijala nova stanovanjska politika, so se pojavile različne vrste stanovanjskih tipov. Vsebinsko so se razlikovali od prejšnjih tipov, saj so bili bolj prilagojeni potrebam prebivalstva in so vključevali različne vrste stanovanjskih tipov. Vsebinsko so se razlikovali od prejšnjih tipov, saj so bili bolj prilagojeni potrebam prebivalstva in so vključevali različne vrste stanovanjskih tipov.

Obdobje od 1991 do 2015 je bilo obdobje, ko se je v Sloveniji razvijala nova stanovanjska politika. Vsebinsko so se razlikovali od prejšnjih tipov, saj so bili bolj prilagojeni potrebam prebivalstva in so vključevali različne vrste stanovanjskih tipov.

Na območju, kjer se je v preteklih desetletjih razvijala nova stanovanjska politika, so se pojavile različne vrste stanovanjskih tipov. Vsebinsko so se razlikovali od prejšnjih tipov, saj so bili bolj prilagojeni potrebam prebivalstva in so vključevali različne vrste stanovanjskih tipov.

Obdobje od 1991 do 2015 je bilo obdobje, ko se je v Sloveniji razvijala nova stanovanjska politika. Vsebinsko so se razlikovali od prejšnjih tipov, saj so bili bolj prilagojeni potrebam prebivalstva in so vključevali različne vrste stanovanjskih tipov.

// Obdobje 1991-2015: oris stanovanjskega področja in stanovanjske politike
 // Period 1991-2015: outline of housing and housing policy

// Razstava projekta v Galeriji Dossa v Ljubljani, 2014, plakat
// Exhibition in Dossa Gallery in Ljubljana, 2014, poster

// Viharniki 01 -
Dom za odskok,
stanovanja za mlade
Skupni projekt seminarjev,
razstava, publikacija
// Stormers 01 -
A Start-up Home,
Housing for Young People
Common project of design
studios, exhibition,
publication
2014-2015

Slovenija / Slovenia
Ljubljana
Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Ljubljani /
Faculty of Architecture, University of Ljubljana

koncept projekta // concept of the project

prof. Jurij Sadar, prof. dr. Aleš Vodopivec, izr.prof. Anja Planišček, asis. Ana Kreč

udeleženci // participants

študenti in mentorji 9 seminarjev Fakultete za arhitekturo / students and mentors of 9 design studios of the Faculty of Architecture

čas in kraj // time and place

študijsko leto 2013-14, Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Ljubljani / study year 2013-14, Faculty of Architecture, University of Ljubljana

razstava projekta // exhibition of the project

Galerija Dessa, Ljubljana, 2014; Piranski dnevi arhitekture, razstavišče Monfort, Piran, 2014 / Dessa Gallery, Ljubljana, 2014; Piran Days of Architecture, Monfort, Piran, 2014

kuratorki razstave, urednici strokovne monografije // exhibition curators and publication editors

izr.prof. Anja Planišček, asis. Ana Kreč

oblikovalki plakatov, publikacije // designers of posters and publication

Blažka Jurjavčič, Aleksandra Tomc

9 seminarjev, 60 študentov / 9 design studios, 60 students

skupna tematska predavanja / common thematic lectures

projektno delo / design

skupne predstavitve in debate / presentations and discussions

javne predstavitve projekta / public presentations of the project

// Starostna skupina mladih, ki med 18-34 letom živijo pri starših, glede na spol (vir: EQLS, 2003)
 // Age group from ages 18-34 and the share of those who live with parents, divided by sex
 (source: EQLS, 2003)

// SI

Projekt je opozoril na stanovanjsko problematiko mladih v Sloveniji. Mladi se po zaključku šolanja težko osamosvojijo, saj se spopadajo z iskanjem zaposlitve ter stanovanj. Stanje v Sloveniji je slabše kot v večini evropskih držav. Cena stanovanj ostaja, kljub krizi, povsem nedostopna za ljudi s povprečnimi mesečnimi dohodki. Najemnih stanovanj skoraj ni več, stanovanjski krediti so vse težje dosegljivi. Mladim je dostop do stanovanja onemogočen, v kolikor jim niso sposobni pomagati starši. V prvo samostojno stanovanje se odselijo šele po tridesetem letu starosti.

Projekt "Dom za odskok" je ponudil različne rešitve problema prvega samostojnega stanovanja. Sodelovalo je 60 študentov iz 9 seminarjev. Namen projekta je bil večplasten; povezati delo v seminarjih, spodbuditi kritično diskusijo ter raziskovalno misel med študenti. Študenti so razvili vrsto idej: od novih oblik najemništva oz. lastništva, sobivanja in sodelovanja, stroškovno ugodnih načinov gradnje, stavbnih tipologij do inventivnih konstrukcij, materialov ter možnosti njihove ponovne oz. drugačne, nekonvencionalne uporabe.

// EN

The project was a response to the housing problems of young people in Slovenia. They encounter serious difficulties achieving independence because they face employment and housing problems after graduation. The situation in Slovenia is worse than in most European countries. Housing prices remain entirely out of reach for people with an average income. Flats for rent are almost unavailable and housing loans are increasingly unattainable. Young people find it impossible to buy or rent a flat unless their parents help them. They move out from the parental home into the first independent flat only after the age of thirty.

Stanovanjske kooperative Housing cooperatives

*Blod Hobjan,
vodja Zavoda Tovarna – stanovanjske kooperative/
Director of Institute Tovarna – Housing cooperative*

Stanovanjske kooperative

Stanovanjske kooperative so v večini najstariji razvrsti industrijskih držav tako, da jim ni stanovanjski sklad glavni organizator neprofitnih najemnih stanovanj. Šah v Sloveniji našeljo v Izraelu.

Stanovanjske kooperative zagotavljajo vmesno stebilo stanovanj med tradicionalnim najemom in lastništvom. Kooperativa je le-ta brez skrbni in pravnih odgovornosti, kooperativci pa imajo odgovornost, vendar so vključeni v odločitve in upravljanje kooperative. Je neprifitna organizacija, katere namen je zagotavljanje stanovanj po najugodnejši ceni za svoje družbenike oz. člane. Deluje po načelu skupščine (demokracije), v kateri ima vsak družbenik en glas. Deluje društveno odgovorno, spodbuja delje do družbenih povezav, temerovo in sočute med kooperanti, spodbuja med vsemi in občutki za skupno odgovornost. Njeni vrednoti sta tudi skrb za okolje in ravnostni razlog napred.

Kako stanovanjska kooperative zagotavlja stanovanja?

Stanovanjske kooperative se v sodelovanju z javno službo razpisno dogovorijo za občinsko disponibilni naizmen parcele stanovanjske stavbe pod ugodnimi pogoji. Pripravijo načrte za gradnjo ob odločitvi službe in vnaprejšnjem predložitvi občinskih stanovnikov. Skladno s predvideno strukturo stanovnikov med seboj dajo izbere za izvedbo in izdajo stanovnikov, prednost dajo tistim, ki so prej postali člani kooperative. Najraje dolgoročno hipotekarni krediti in zgradbi ali obnovi stavbo. Stanovniki se veselijo in predlagajo strokovno najemnike, katero kooperativa odloči glede na njihove stroške vzdrževanja, amortizacije in upravljanja.

Kaj so prednosti najemnih stanovanj stanovanjskih kooperativ?

Stanovniki kooperativ nimajo vplačevati svojih stroškov, zato je vsaki je omogočeno soodločanje. Najemniki so nižji in predstavlja stabilnejše kot v najemnih hišah in stanovanjih. Varnost pred odgovornostjo najemnih stanovnikov je v primerjavi s zadolženostim in odgovornostjo lastnikov hiš. Kooperativna stanovanja zagotavljajo življenjsko funkcionalnejši življenjski obdobje, ki izpolnjuje strožja merila kakovosti in na razne načine spodbujajo odnose med stanovniki obkroži prostori, zunanjih okolja, prilagajajo arhitekture tistim

Državne spodbude stanovanjskim kooperativam

Države s različnim obsegom spodbud kooperative gradnje neprofitnih stanovanj. Tudi Slovenija bi morala poskrbeti, da se pomoč javnih sredstev namenjenih stanovanjskim hišam, namenjen predvsem javnim stanovanjskim organizacijam in stanovanjskim kooperativam, da neprofitna najemna stanovanja. Štejemsko bi morali poskrbeti za zagotavljanje stavbenih zemljišč, ki bi se jih stanovanjskim kooperativam dodeljuje v dolgoročni in cenovno ugoden najem. Zagotoviti bi morali ugodna stanovanja za posredje tako kooperativam kot tudi družbenikom za vplačevanje koudelne. Verjetno bi bilo pomembni način zagotavljanja stanovanj za posredje v delu, ki ga ne krija kmetika, in dicer država bi vrednoti kredita za neprofitne, tako tudi premoženskih posredje za čas do začrtka državnih hipoteke. Povprečno spodbuda bi bila tudi neprofitne stanovanja tako oz. tako za neprofitne, vsej se prvi začle.

Kako postati družbenik kooperative?

Družbenik lahko postane vsak, ki kavi vsaj en premoženje daleč v kooperativni hiši. Do-ko živijo Družbenik in najemnik se ne dobi v vsaj en stanovanje, ampak se svetlo na kakšno hišo. Če je ne vsaj en stanovanje, ki družbenik ali družina, to vplača dodatno premoženje stanovanja – običajno v skupni vrednoti od 5 do 10 % stanovanja.

Merila za najem neprofitnih stanovanj v stanovanjski kooperativi

V Sloveniji stanovanj ni mogoče dobiti, stanovanja pa bi lahko bile naslednje:

- Družinski prehodni bodoči stanovniki ne bi smeli odvisno odločitve povprečne plače. Med prihodi bi morali postojati plač

// Ekскурzija Dunaj 2019: ogled razstave Rdeči Dunaj in stanovanjskih
zadruž Wohnprojekt Wien in Kohlenrutsche
// Field trip Vienna 2019: visit of the exhibition The Red Vienna and housing
cooperatives Wohnprojekt Wien and Kohlenrutsche

**// Stanovanjske zadruge
in skupnostno bivanje
Seminarsko delo
// Housing Cooperatives
and community
based living
Design Studio work
2015-2021**

Slovenija / Slovenia
Ljubljana
Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Ljubljani /
Faculty of Architecture, University of Ljubljana

projekti // projects

seminarsko delo

mentorji // mentors

izr. prof. mag. Anja Planišček, asis. Mina Hiršman, teh. sod. Katja Martinčič, Mojca Mlinar, Eva Ivačič, Urška Cviki, Matic Škarabot

čas in kraj // time and place

2015-21, Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Ljubljani /

2015-21, Faculty of Architecture, University of Ljubljana

sodelovanje // collaboration

Trajekt - Zavod za prostorsko kulturo / Trajekt - Institute for Spatial Culture,
Mreža za prostor / Network for Space, Zadruga Zadrugator / Co-op Zadrugator
Zveza društev upokojencev Slovenije, Javni stanovanjski sklad Mestne občine
Ljubljana / Public Housing Fund of the Municipality of Ljubljana

raziskava sodobnih primerov neprofitne in skupnostno naravnane stanovanjske gradnje

ekskurzije

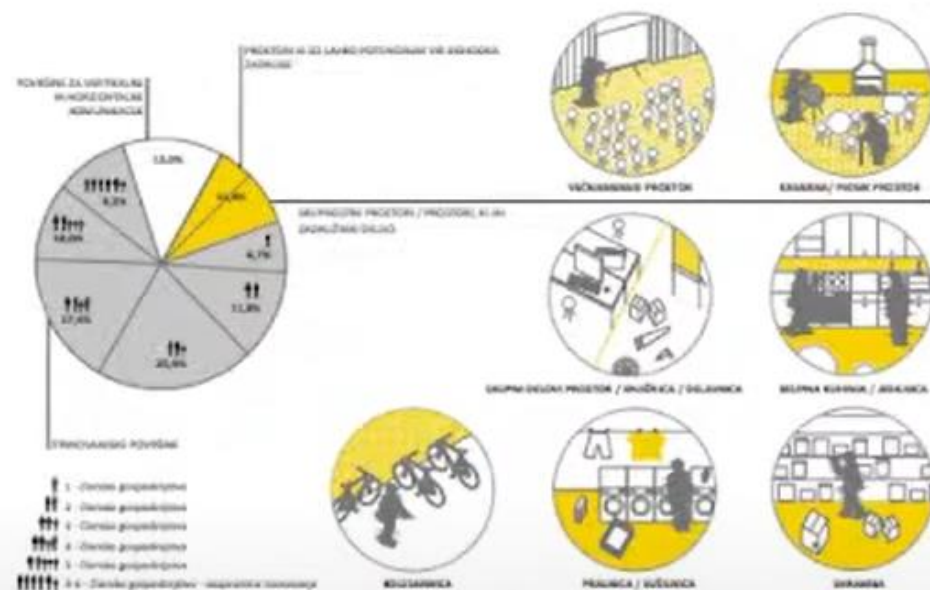

projektno delo

seminar

+
Zadruga Zadrugator
Mreža za prostor
Zveza društev upokojencev Slovenije
predstavniki javnih akterjev - JSS MOL, Občina Hrastnik

// Program za pilotni projekt zadruga v Sloveniji (arhiv Zadruga Zadrugator)
 // Programme for the pilot project in Slovenia (Co-op Zadrugator archive)

// SI

Kaj je stanovanjska zadruga?

Stanovanjska zadruga je članska organizacija, ki z združevanjem ljudi in finančnih virov omogoča bolj učinkovito, solidarno in cenovno dostopno reševanje stanovanjskega primanjkljaja. Obstaja več modelov, lastniških, najemnih, mešanih in za vse je značilna visoka varnost bivanja. Za Slovenijo je najbolj zanimiv najemni model, pri katerem so člani hkrati lastniki zadruga in najemniki stanovanj v stavbi, ki je v lasti zadruga. Zadruga stavbo zgradi in zatem stanovanja oddaja članom. Najemnina je "stroškovna" in pokriva dejanske investicijske stroške in kredite, ki jih zadruga odplačuje. Pri tem je bistvena podpora javnih akterjev z dostopnimi zemljišči, daljnoročnimi krediti, poroštvi in drugimi ugodnostmi. Člani upravljajo zadrugo po demokratičnem načelu 'en človek en glas' – sodelujejo pri načrtovanju, soodločajo o uporabi bivanjskih prostorov, vzdrževanju in nadaljnjih investicijah.

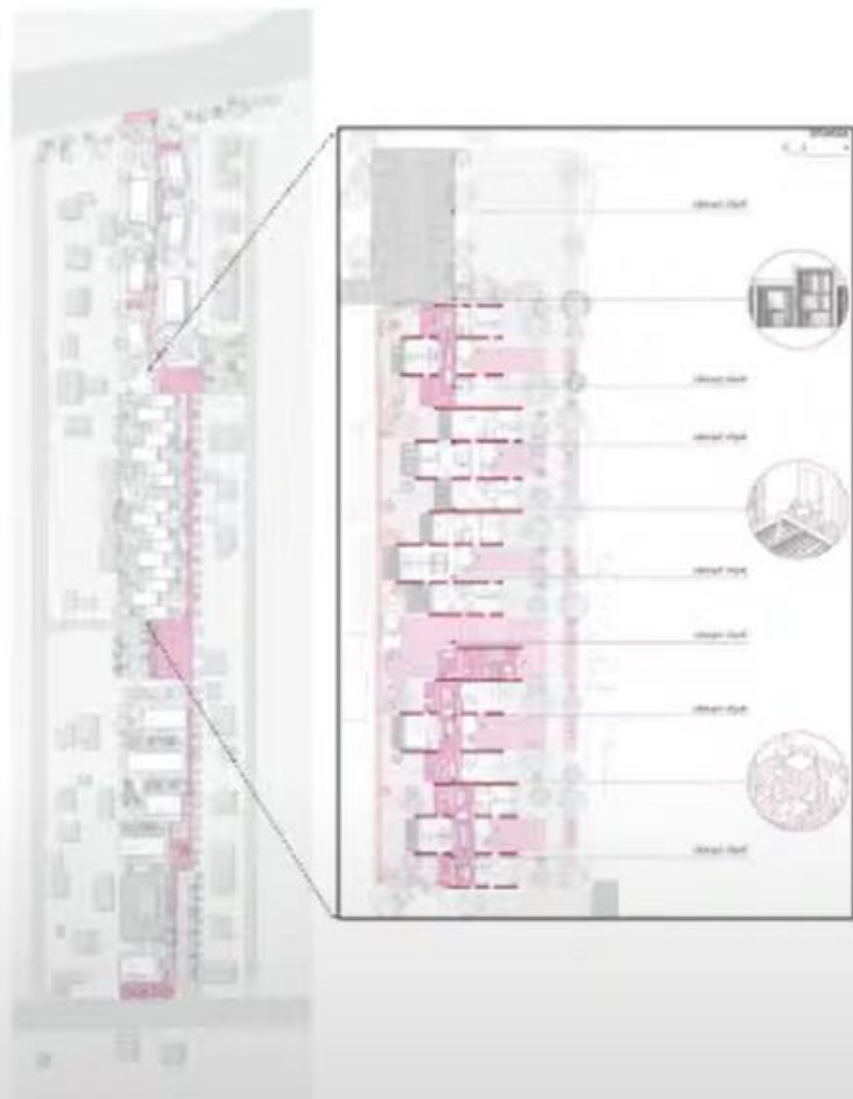
// EN

What is a housing cooperative?

A housing cooperative is a membership-based organization that, by joining people and financial sources, enables more efficient, unified and affordable solutions to housing deficits. There are ownership and tenant cooperative models and both provide a highly secure tenancy. For Slovenia, the tenant model is the most interesting, in which the members are at the same time the owners of the cooperative and the tenants of apartments that the cooperative owns. The cooperative builds the building and then rents out the apartments to members. The rent is "costly" and covers the actual investment costs and loans that the cooperative repays. The support of public actors with accessible land, long-term loans, guarantees and other benefits is essential. The members manage the cooperative according to the democratic principle and participate in planning buildings, make joint decisions on the use of living spaces, maintenance and further investments.

// Rakova ješta 2 (parcels JSS MÖL): variants of cooperative housing
// Rakova ješta 2 (plot own by JSS MÖL): options of co-op housing

// Rakova ješta 2 (parcels JSS MÖL): housing cooperative for elderly people
// Rakova ješta 2 (plot own by JSS MÖL): housing co-op for elderly people

// Rakova ješča 2 (parcels JSS MCL), 2016-17: participativna delavnica s starejšimi
interesenti za bivanje v zadrugi (skupaj z Zadrugo Zadrugator)

// Rakova ješča 2 (plot own by JSS MCL), 2016-17: participatory workshop with elderly
candidates for living in housing co-op

// Rakova ješča 2 (parcels JSS MCL), 2016-17: participativna delavnica z
interesenti za bivanje v zadrugi (skupaj z Zadrugo Zadrugator)

// Rakova ješča 2 (plot own by JSS MCL), 2016-17: participatory workshop with
candidates for living in housing co-op

// Stanovanjske zadruge - priložnost za Slovenijo: konferenca, delavnica, publikacija
// Housing Cooperatives - Opportunity for Slovenia: conference, workshop, publication

**// Stanovanjske zadruge -
priložnost za Slovenijo
Konferenca, delavnica,
publikacija**

**// Housing Cooperatives -
Opportunity for Slovenia
Conference, workshop,
publication**

2016-2017

Slovenija / Slovenia
Ljubljana
Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Ljubljani /
Faculty of Architecture, University of Ljubljana

projekt // project

mednarodna konferenca, delavnica, strokovna monografija / international
conference, workshop, publication

koncept in vodenje // concept and management

Anja Planišček, Klemen Ploštajner

čas in kraj // time and place

oktober 2016, Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Ljubljani /
october 2016, Faculty of Architecture, University of Ljubljana

produkcija // production

Trajekt - Zavod za prostorsko kulturo / Trajekt - Institute for Spatial Culture,
Mreža za prostor / Network for Space, Zadruga Zadrugstor / Co-op Zadrugstor

sofinanciranje // financial support

Ministrstvo okolje in prostor RS / Ministry for Environment and Spatial Planning,
Republic of Slovenia, Mreža za prostor / Network for Spatial Questions

izkušnje iz tujine

delavnica

slovenske iniciative za stanovanjsko združništvo, predstavniki javnih akterjev

publikacija

slovenske iniciative za stanovanjsko združništvo, predstavniki javnih akterjev

// SI

Sklop dogodkov "Stanovanjske zadruga - priložnost za Slovenijo" je slovenski javnosti predstavil ideje o stanovanjskem združništvu s ciljem razvoja modela za Slovenijo. Na konferenci so predavali strokovnjaki iz Švice, Nemčije in Avstrije. V teh državah so stanovanjske zadruga utečeni modeli stanovanjske preskrbe, ki jih podpirajo javni akterji. Predavatelji so predstavili modele sistemskega financiranja in upravljanja stanovanjskih zadrug, participatorne oblike načrtovanja ter arhitekturo skupnostne stanovanjske gradnje. Delavnica je bila namenjena izmenjavi izkušenj slovenskih skupin in mrež, ki so se v zadnjih letih ukvarjali s promocijo in zagonom stanovanjskih zadrug ali skupnostnih oblik gradnje. Cilj delavnice je bil oblikovanje smernic za model stanovanjskih zadrug v Sloveniji.

// EN

"Housing Cooperatives – An Opportunity for Slovenia" was a series of events which presented to the Slovenian audience the idea of housing cooperatives with the goal of developing a model for Slovenia. The conference included lectures by experts from Switzerland, Germany and Austria. In these countries, housing cooperatives are established models of providing housing and are supported by public agencies. The lecturers presented models of systemic financing and managing housing cooperatives, participatory types of planning, and the architecture of collaborative residential construction. The workshop focused on sharing experiences of Slovenian groups who in recent years have worked to promote and set up housing cooperatives. The goal was to formulate the guidelines for a model of housing cooperatives in Slovenia.

učinki

raziskave, razvoj pilotnega pravnega in ekonomskega modela
delo z javnimi akterji
zagovorniške akcije, organizacija dogodkov
prepreke:
Zakon o razpolaganju z javnim premoženjem, odsotnost bančnih
produktov in poroštev, itd.

priprava
zakona o stano-
vanjskem
združništvu

Zurich

Stanovarijske zadruge (20%) / Housing co-ops

Neprofitna najemna stanovanja mesta / non-profit public rental apartments of the municipality

Stanovanja neprofitnih stanovarijskih skladov / non-profit non-profit public rental apartments

//Zurich, Stanovarijske zadruge Mehr Als Wohnen
 // Housing co-ops Mehr Als Wohnen

// domovi

// homes

// Razstava: Taxi Rank Community Centre, Magagula Heights Township, 2011
// Exhibition: Taxi Rank Community Centre, Magagula Heights Township, 2011

**// Domovi,
kjer nisem bila -
kolektivni
fotografski projekt
// Homes I Have
Not Been To -
collective
photographic project
2011**

Južnoafriška republika, Slovenija / Republic of South Africa, Slovenia
Johannesburg, Ljubljana

// Thabo
Magagula Heights Township, Johannesburg

avtorica // author

Anja Planišček

fotografije // photographs

40 udeležencev projekta iz Južnoafriške republike, Avstrije, Nemčije, Slovenije /

40 participants from the Republic of South Africa, Austria, Germany, Slovenia

kurator projekta // project curator

Peter Rauch

razstaveni prostor // exhibition venue

Taxi Rank, Magagula Heights Township, Johannesburg, Južnoafriška republika,
oktober 2010 / Taxi Rank, Magagula Heights Township, Johannesburg, Republic
of South Africa, october 2010

Anselma, Ljubljana, Slovenija, februar 2012 / Anselma, Ljubljana, Slovenia,
february 2012

delavnica / workshop

Moderna galerija, Muzej sodobne umetnosti Metelkova, februar 2012 /
Museum of Modern Art + Museum of Contemporary Art Metelkova, february 2012

kraj // places

Johannesburg, Južnoafriška republika / Johannesburg, Republic of South Africa
Ljubljana, Slovenija / Ljubljana, Slovenia

// Skupna knjiga fotografij za udeležence projekta
// Collective book for participants of the project

// Razstava: Taxi Rank Community Centre, Magagula Heights Township, 2011
// Exhibition: Taxi Rank Community Centre, Magagula Heights Township, 2011

**// Domovi,
kjer nisem bila -
kolektivni
fotografski projekt
// Homes I Have
Not Been To -
collective
photographic project
2011**

Južnoafriška republika, Slovenija / Republic of South Africa, Slovenia
Johannesburg, Ljubljana

// Goodman
Magalies Heights Township, Johannesburg

// Pit
Mogagula Heights Township, Johannesburg

// Innocent
Mogagula Heights Township, Johannesburg

// Thami
Magaguia Heights Township, Johannesburg

// Chacks
Magaguia Heights Township, Johannesburg

//Thami
Magagula Heights Township, Johannesburg

//Thami
Magagula Heights Township, Johannesburg

// Sando
Magagula Heights Township, Johannesburg

// Sando
Magagula Heights Township, Johannesburg

// Thami
Magagula Heights Township, Johannesburg

// S. T. Kunene
Magagula Heights Township, Johannesburg

// Regina
Ithuba Community College, Magagula Heights Township, Johannesburg

// Regina
Ithuba Community College, Magagula Heights Township, Johannesburg

**// prostori
učenja**

**// learning
spaces**

**// mednarodno
razvojno sodelovanje
// international
development cooperation**

2019

// Mala šola, izobraževalno karierno središče
// Nursery School, Learning and Career Centre
Brufut, The Gambia

2018

// Nadstrešnica in otroško igrišče, izobraževalno karierno središče
// Canopy and Playground, Learning and Career Centre
Brufut, The Gambia

2017

// Amasiko - prehodni dom za otroke z ulic
// Amasiko - Halfway Home for Street Children
Kabale, Uganda

2017

// Hiše za zdravnike klinike Bwama
// Doctors' Houses of the Bwama Clinic
Bunyonyi Lake, Uganda

2011

// Večnamenska dvorana, Ithuba Community College
// Multipurpose Hall, Ithuba Community College
Johannesburg, Republic of South Africa

2010

// Učilnica in knjižnica, Ithuba Community College,
// Classroom and Library, Ithuba Community College,
Johannesburg, Republic of South Africa

// Učilnica in knjižnica
Ithuba Community College
// Classroom and Library
Ithuba Community College
2009-2010

Južnoafriška republika / Republic of South Africa
Johannesburg, Magagula Heights Township

// Utrp žole
// College beet

// Knjižnica in učilnica - večji in manjši kubi, ki ju prekriva lebdeča streha
// Classroom and library - bigger and smaller cube, covered with a floating roof

partnerji // partners

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo /

University of Ljubljana, Faculty of Architecture

Humanitarno društvo študentov arhitekture Šola za prihodnost /

Humanitarian Student NGO School for the Future

S.ARCH Foundation (Social Sustainable Architecture), Vienna, Austria

mentorji // mentors

prof. dr. Aleš Vodopivec, doc. mag. Tadej Glažar, doc. mag. Anja Planišček,

asist. Josip Konstantinovič

konziatanti // consultants

prof. dr. Sašo Medved, prof. Lars Bylund

študenti FA // students FA

Louis Barçon, Domen Fučka, Miha Fujs, Mojca Gabrič, Blaž Goričan, Sergej

Grabnar, Mina Hiršman, Jošt Hren, Andraž Intihar, Jure Kolenc, Samo Kraji,

Tomaz Lešnjak, Nina Majoranc, Alenka Mehle, Primož Pavšič, Matej Perčič,

Urban Petranovič, Miha Prosen, Žiga Rošar, Anja Šuler, Nina Vidič Ivandič

potek projekta // project schedule

načrtovanje / design: 2009-10, Ljubljana

gradnja / construction: september-oktober 2010 / september-october 2010,

Johannesburg

stroški // budget

42.000 EUR

// Knjižnica
// Library

// Večnamenska dvorana
Ithuba Community College
// Multipurpose Hall
Ithuba Community College
2010-2011

Južnoafriška republika / Republic of South Africa
Johannesburg, Magagula Heights Township

// Ples in drama v šoli
// Dance and drama performance in the college

// Zaključek gradnje in otvoritev nove dvorane, oktober 2011
// End of construction of the new Multipurpose Hall and celebration, October 2011

partnerji // partners

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo /

University of Ljubljana, Faculty of Architecture

Humanitarno društvo študentov arhitekture Šola za prihodnost /

Humanitarian Student NGO School for the Future

S.ARCH Foundation (Social Sustainable Architecture), Vienna, Austria

memoriji // mentors

prof. dr. Aleš Vodopivec, doc. mag. Anja Planišček, asis. Gašper Medvešek

asist. Josip Konstantinovič

konzultant // consultant

prof. Lars Rylund

študenti FA / students FA

Uroš Babnik, Tadej Bolta, Gašper Fabijan, Aleš Gabrijelešič, Jošt Hren, Jure

Kolenc, Jernej Kovač Mynt, Lucija Lautar, Katja Lončar, Maša Ogrin, Janja Oreš,

Primož Pavlič, Ana Pezdirc, Maša Pirc, Peter Plantan, Miha Prosen,

Eva Senekovič

fotografije // photography

Tadej Bolta, Jure Kolenc, Anja Planišček

časovnica / time schedule

načrtovanje / design: 2010/11, Ljubljana

gradnja / construction: september-oktober 2011 / september-october 2011,

Johannesburg

stroški // budget

37.000 EUR

// Dvorana, notranjost

// Hall, interior

**// Amasiko - prehodni dom
za otroke z ulic**
**// Amasiko - Halfway Home
for Street Children**
2016-2017

Uganda
Kabale

// Drewni center za otroke z ulic v mestu Kabale pred izgradnjo Amasika
// Day Centre for street children in the town of Kabale before construction of Amasiko

**// Izobraževalno - karierno
središče v Brufutu
// Learning and Career
Centre in Brufut
2018-2019**

Gambija / The Gambia
Brufut, Serrekunda

// Nadstrešnica z otroškim igriščem, prva grajena struktura Izobraževalno - kariernega središča
// Canopy with playground, first structure of the Learning and Career Centre

*// Masa Sola ob nastrešnici, druga gregena struktura izobraževalno - karernega središča
// Nursery School next to the canopy, second structure of the Learning and Career Centre*

// Razvojni cilji tisočletja (2000-2015) in Cilji trajnostnega razvoja (2015-2030) OZN
 // Millennium Development Goals (2000-2015), Sustainable Development Goals (2015-2030) UN

// Zakaj?
 doprinos k doseganju
 ciljev: univerzalna
 dostopnost šolanja in
 zdravstva

// Why?
 contribution to achieve
 the goals: universal
 access to education
 and health facilities

// Kako lahko k doseganju ciljev OZN pripomoremo izobraževalne ustanove?
 // How can educational institutions contribute to achieving UN goals?

09:00

Gremo tja, kjer nas najbolj potrebujejo

 Objavljeno
 09.03.2019, 09:00

Tradicije slovenskih študentov medicine, ki se izobražujejo, zbirajo denar in organizirajo odprave v nerazvite tropske dežele, kjer zdravnika vidijo redko ali pa sploh ne, ne poznajo nikjer drugje na svetu.

15.03.2019

»Podoben tradicije, kot jo imamo mi, ne poznajo nikjer drugje na svetu in vsi se nam zelo čudijo. Marširajo hodijo študenti medicine na izmenjave v bolnišnice v rajino, kjer delajo v kontroliranih okoljih. Da bi se organizirano izobraževali, sami zbirali denar in organizirali odprave, tega pa ni nikjer.« Tako o humanitarnem poslanstvu slovenskih medicincev, ki poskušajo v nerazvitih tropskih deželah po najboljših močeh pomagati prebivsem tam, kjer zdravnika vidijo redko ali sploh ne, pripoveduje zdravnica **Tadeja Kotar**, dr. med., z izseljevalne klinike. Že v študentskih letih se je navdušila nad tropsko medicino, zdaj je ona od zagovornice iz Sekcije za tropsko medicino, ki med drugimi deli nad mlajšimi generacijami. Trenutno sta na terenu dve trimesečni odpravi, obe v državah, ki ju slovenske ekipe študentov in zdravnikov redno obiskujejo; ena v Zambiji, druga v Kenji.

// Sekcija za tropsko medicino Fakulteta za medicino, Univerza v Ljubljani
 // Department for Tropical Medicine, Faculty of Medicine, University of Ljubljana

// Zakaj?
 vključitev praktične
 izkušnje v študij

+

prostovoljstvo
 // Why?

integration of practical
 experience into study

+

volunteering

// “Contact with reality is the decisive difference between artificial building experiments at universities and on-site projects in socially precarious circumstances—architecture’s direct confrontation with real life. This engagement shows the participating students that there is a real need for their expertise and their knowledge, that they can actually solve problems—and not just generate them, as in academic experiments—using their own hands and applying their own ideas. The discussion with and constant feedback from future users, as well as the use of locally available resources, brings students to reflect on the necessity and concrete purpose of their architectural ideas and to refine them when necessary.”

// Gambian Technical Training Institute, Oddelek za arhitekturo, Gambija, partnerji, 2018-19
// Gambian Technical Training Institute, Department for Architecture, The Gambia, partners, 2018-19

// Kako?
partnerstva z nevladnimi
organizacijami,
izobraževalnimi institucijami
in lokalnimi skupnostmi
// How?
partnerships with NGOs,
educational institutions,
local communities

// Sola Graemi Nash, ki jo podpira Alongside Africa, Uganda, 2016
// Graemi Neish Memorial School, supported by Alongside Africa, 2016

// Cilji
izgradnja stavb za
izobraževanje ter za
oskrbo ranljivih
skupin otrok
// Goals
construction of
educational facilities
and care facilities
for vulnerable groups
of children

// Graft, Albaden v bližini James' Island, Gambia
// Graft, Albaden near James' Island, The Gambia

**// Potek projektov
načrtovanje: 1 semester
spoznavanje družbe
praktične delavnice
zbiranje sredstev
gradnja: 8 tednov
// Project timeline
design: 1 semester
practical workshops
fundraising
construction: 8 weeks**

// praktične delavnice
// practical workshops

// Učenje butarja slame in glino, klet Fakultete za arhitekturo, 2009
// Learning of ramming straw and clay, Faculty of Architecture, 2009

// Učenje butarja slame in glino, klet Fakultete za arhitekturo, 2009
// Learning of ramming straw and clay, Faculty of Architecture, 2009

// zbiranje sredstev
// fundraising

**PRISKRbite SI SVOJO KAVKO
IN PODPRITE NAŠ PROJEKT!**

naročila sprejemamo do vključno torka, 9.5.2017!
pišite nam na facebook messenger

// Učenje varjenja in izdelava pohištva za zbiranje sredstev, Fakulteta za arhitekturo, 2017
// Learning of welding and furniture making for fundraising, Faculty of Architecture, 2017

// Peka pesčk in Open K&action, 2017
// Pastry making, Open K&action, 2017

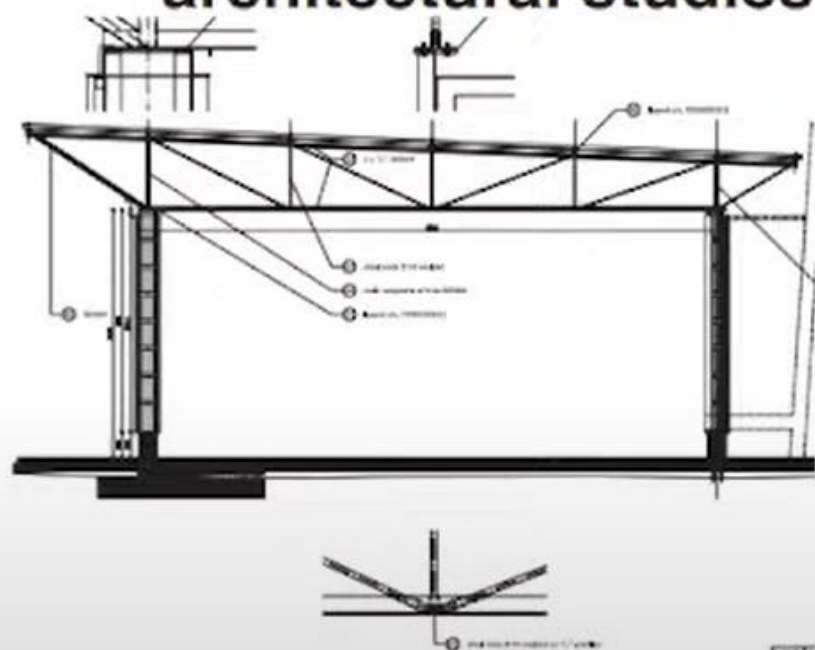

// Postavljanje jeknenih okvirjev širine 11 metrov
// Erecting of 11 meters wide steel frames

// Večnamenska dvorana, Ithuba Community College, Johannesburg, Južnoafriška republika, 2011
// Multipurpose Hall, Ithuba Community College, Johannesburg, Republic of South Africa, 2011

// Ideje
“načrtuj–zgradi” kot del
študija arhitekture

// Ideas
“design–build” as part of
architectural studies

// "Gradimo skupaj, učimo se skupaj"
// "Build together, learn together"

// Amosko - prehodni dom za otroke z ulic, Kabaale, Uganda, 2017
// Amosko - Halfway Home for Street Children, Kabaale, Uganda, 2017

// izmenjava znanj in
sodelovanje z lokalnimi
skupnostmi
// knowledge exchange and
cooperation with
local communities

// prenos znanj
v lokalna okolja
// knowledge transfer
to local environments

// Stavba Amasko je zidana iz zidakov iz prsti - njihova izdelava in prodaja naj bi omogočila finančno samovzdržnost Amasko
// The Amasko building is built of soil bricks - their production and sale would enable financial self-sufficiency of Amasko.

// Amasko - prehodni dom za otroke z ulic, Kabale, Uganda, 2017
// Amasko - Halfway Home for Street Children, Kabale, Uganda, 2017

// Povečanje hiše enega od delavcev v townshipu: lesena konstrukcija, ki so ji sledila polnila iz butane slame in glin
// Enlargement of the house of one of the workers in the township: wooden structure was later filled with rammed straw and clay

// Večnamenska dvorana, Ithuba Community College, Johannesburg, Južnoafriška republika, 2011
// Multipurpose Hall, Ithuba Community College, Johannesburg, Republic of South Africa, 2011

// gradnja kolektiva
// building of collective

// Večerno druženje po delu
// Evening socializing after work

// Večnamerska dvorana, Ifhuba Community College, Johannesburg, Južnoafriška republika, 2011
// Multipurpose Hall, Ifhuba Community College, Johannesburg, Republic of South Africa, 2011

// Ekipa ob gradnji Amesko
// Team at the construction of Amesko

// Amesko - prehodni dom za otroke z ulic, Kabale, Uganda, 2017
// Amesko - Halfway Home for Street Children, Kabale, Uganda, 2017

// Kabere, mestni utrip
// Kabere, city beat

// Ideje
“odzivna arhitektura”
lokalno naravno in grajeno
okolje in družba
cenovna dostopnost
iznajdljivost, prilagodljivost
// ideas
“responsive architecture”
local natural and built
environment and society
affordability
ingenuity, adaptability

// pokrajina
// landscape

// Amasiko: tri hiške in med njimi odprti prostori, pokriti z lebdečo streho
// Amasiko: three small houses and spaces in-between, covered with a floating roof

// Amasiko - prehodni dom za otroke z ulic, Kabele, Uganda, 2017
// Amasiko - Halfway Home for Street Children, Kabele, Uganda, 2017

// Stavba, "potopljena" v vzpetino
// Building, submerged in the hill

// Pogledi na drugo stran doline
// Views towards the other side of the valley

// Amasko - prehodni dom za otroke z ulic, Kabale, Uganda, 2017
// Amasko - Halfway Home for Street Children, Kabale, Uganda, 2017

// Ovkanski okvirji: stabilizirajo opečne stene, nudijo poglede in omogočajo zračenje
// Window frames: stabilize brick walls, open views and enable ventilation

// letna obdobja in vreme
// seasons and weather

// Nadstrešek pred vhodom v dvorano.
// Canopy at the entrance of the hall

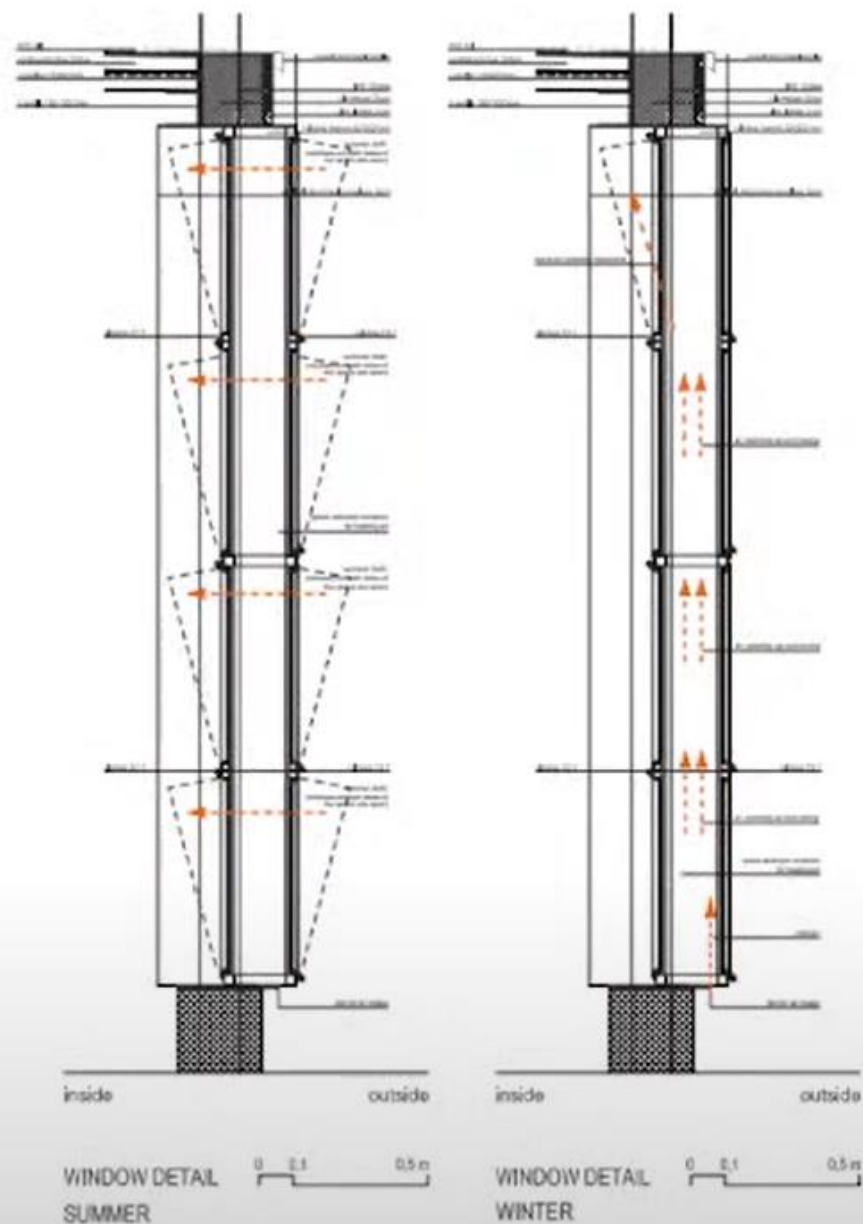
// Pokrit prostor za delo in učenje med učnico in sanitarijami
// Covered space for work and learning between classroom and lavatories

// Južna fasada z ozkimi okni
// Southern facade with narrow windows

// Severna fasada s širokimi okni z dvojno zasteklitvijo
// Northern facade with wide double glazed windows

WINDOW DETAIL
SUMMER

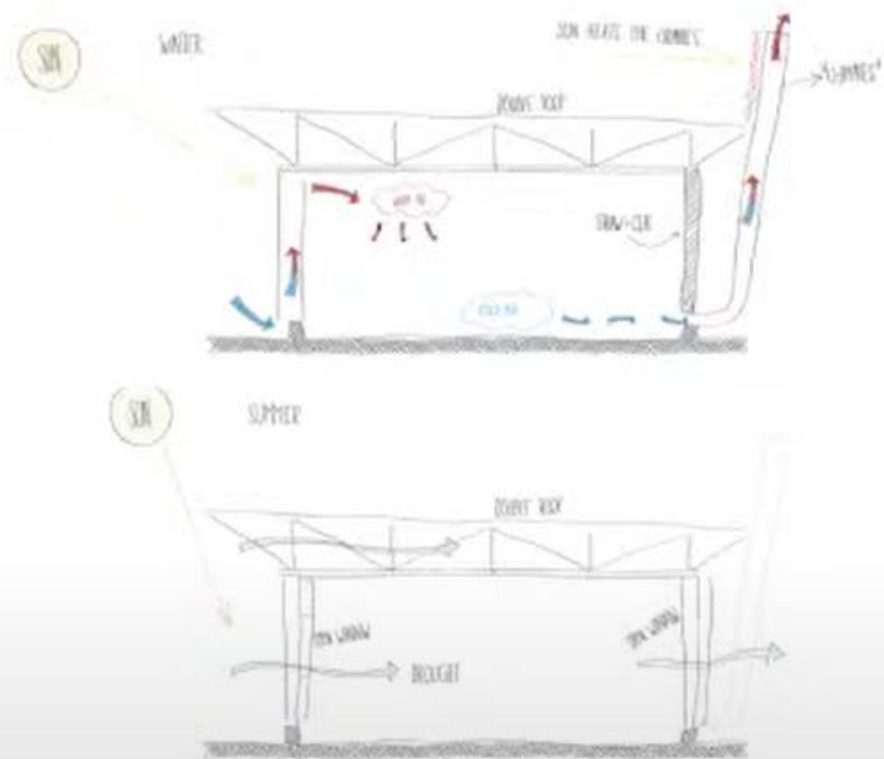
WINDOW DETAIL
WINTER

// Dvojna zasteklitev: prikaz pasivnega ogrevanja in zračenja
 // Double glazing: passive heating and ventilation

// Dvojna zasteklitev severne fasade služi pasivnemu ogrevanju notranjosti v zimskem času
 // Double glazing of northern facade for passive heating of interior in winter

// Krjilnica in učilnica, Ituba Skills College, Johannesburg, Južnoafriška republika, 2010
 // Library and Classroom, Ituba Skills College, Johannesburg, Republic of South Africa, 20210

// Koncept pasivnega ogrevanja in prezračevanja
 // Concept of passive heating and cross ventilation

// Južna fasada - postavljanje zračnikov za izveik mrzlega zraka
 // Southern facade - fixing of the vents for suction of cold air

// Severna fasada s širokimi dvojnimi zasklenjvami in ozkimi okni
// Northern facade with wide double glazing and narrow windows

// Južna fasada z zračniki in ozkimi okni
// Southern facade with vents and narrow windows

// Leseno ostrešje in dvojna streha, ki preprečuje pregrevanje notranjosti
// Timber roof structure and double roof, which prevents the interior from overheating

// Amasiko - prehodni dom za otroke z ulic, Kabalo, Uganda, 2017
// Amasiko - Halfway Home for Street Children, Kabalo, Uganda, 2017

// Leseno ostrešje in dvojna streha, ki preprečuje pregrevanje notranjosti
// Timber roof structure and double roof, which prevents the interior from overheating

**// tradicionalne + sodobne
gradbene tehnike
in materiali**

**// traditional + contemporary
construction techniques
and materials**

// Priprava mešanice slame in gline za butanje sten
// Making of straw and clay mixture for ramming the walls

// Postavljanje jeklene konstrukcije
// Putting up of steel structure

// Butenje sten iz slame in glin
// Ramming of straw and clay walls

// slama in glina + jeklo
// straw and clay + steel

// Knjižnica s steno iz mešanice slame in glina
// Library with rammed straw and clay walls

// Knjižnica in učilnica, Itshuba Skills College, Johannesburg, Južnoafriška republika, 2010
// Library and Classroom, Itshuba Skills College, Johannesburg, Republic of South Africa, 2010

// Južna fasada - okna in masivna stena z zračniki za iztek mraznega zraka
// Southern facade - windows and massive walls with vents for suction of cold air

// Večnamenska dvorana, Itshuba Community College, Johannesburg, Južnoafriška republika, 2011
// Multipurpose Hall, Itshuba Community College, Johannesburg, Republic of South Africa, 2011

// zidaki iz prsti + jeklo
// earth compressed
bricks+ steel

// Sušenje zidakov iz prsti na mestu gradnje
// Drying of earth compressed bricks on th site

// Izdelava zidakov iz prsti z ročno prešo na mestu gradnje (mešanica prsti, cementa in vode)
// Making of the earth bricks with a manual press (mixture of soil, cement and water)

// Običajna gradnja hiš: iz žganih opek ali iz blata
// Usual construction of houses: burnt bricks or adobe

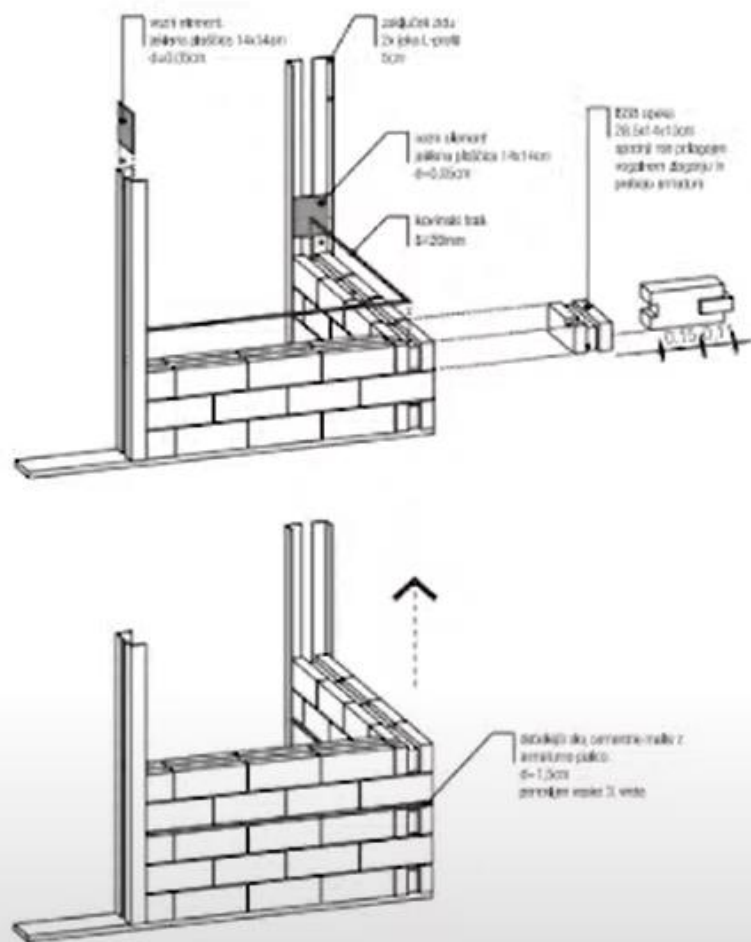
// Žganje opek v velikih kupih zahteva veliko porabo lesa in povzroči izsekavanje gozdov
// Burning of the bricks in piles consumes plenty of wood and causes deforestation

// Stene iz zdalakov iz prsti med jeklenimi okenski okvirji
// Walls between steel window frames, made of earth compressed bricks

// izdelava jeklenih okenskih okvirjev v lokalnem kovinarskem obratu
// Making of steel window frames in local workshop

// Načrt zidanja in ojačevanja vogalov (železnični trakovi, ki se varijo na vertikale)
 // Drawing of corner bricklaying and reinforcing (thin steel bands, welded to verticals)

// Zidanje in ojačevanje v vogalih (železnični trakovi)
 // Bricklaying and corner reinforcement (steel bands)

// Običajno gradivo: cementni zidaki, ki jih ljudje pogosto izdelajo sami
// Common building material: cement bricks, often "home made"

// Zidaki iz prsti in kovinska konstrukcija
// Earth compressed bricks and steel structure

// Kulturni center v Senegambiji, grajen iz zidakov iz prsti (stene in kupole)
// Cultural Centre in Senegambia, built with earth compressed bricks (walls and domes)

// Stene iz zidakov iz prsti in tlak iz atlantskih školjk
// Brickwork from earth compressed bricks, floor made of Atlantic shells

// prilagajanje
// adaptation

// Jeklena konstrukcija Učionice in knjižnice
// Steel structure of Classroom and Library

// Knjižnica in učionica, Itshuba Skills College, Johannesburg, Južnoafriška republika, 2010
// Library and Classroom, Itshuba Skills College, Johannesburg, Republic of South Africa, 2010

// Lažkotnejša jeklena konstrukcija Večnamenske dvorane
// Lighter steel structure of the Multipurpose Hall

// Večnamenska dvorana, Itshuba Community College, Johannesburg, Južnoafriška republika, 2011
// Multipurpose Hall, Itshuba Community College, Johannesburg, Republic of South Africa, 2011

// Gradnja s preprostimi orodji: cevna veža
// Building with simple tools: water level

// Gradnja (skoro) brez elektrike
// Building (almost) without power

// Izdelava jekasnih okenskih okvirov v lokalnem kovinarskem obratu
v sodelovanju študentov in lokalnih delavcev
// Making of steel window frames in local workshop in cooperation of
students and local workers

// Izdelava strešnih nosilcev na dvorišču hosta, kjer smo prebivali
// Making of timber roof trusses in the courtyard of the hostel where we stayed

// iznajdljivost
// ingenuity

// Krivljenje vodovodnih cevi za izdelavo pohištva
// Bending of metal water pipes for furniture

// Stoli iz ukrivljenih cevi in lesene vezane plošče
// Chair made from bent metal water pipe and plywood

// Učionica s pohištvoim iz krivljenih cevi i vezane plošće
// Classroom with pipes and plywood furniture

// Namešćanje stropnih panelov iz kartonskih tulcev
// Fixing of cardboard tubes panels for ceiling

// Izdeleva stropnih panelov iz kartonskih tulcev
// Making of cardboard tubes panels for ceiling

// Učenci izdelujejo deske za stranišča
// Students making toilet seats

// Suho stranišče s poslikano desko
// Dry toilet with painted seat

**// Nadstrešnica in
otroško igrišče,
Izobraževalno - karierno
središče v Brufutu
// Canopy and Playground,
Learning and Career
Centre in Brufut
2017-2018**

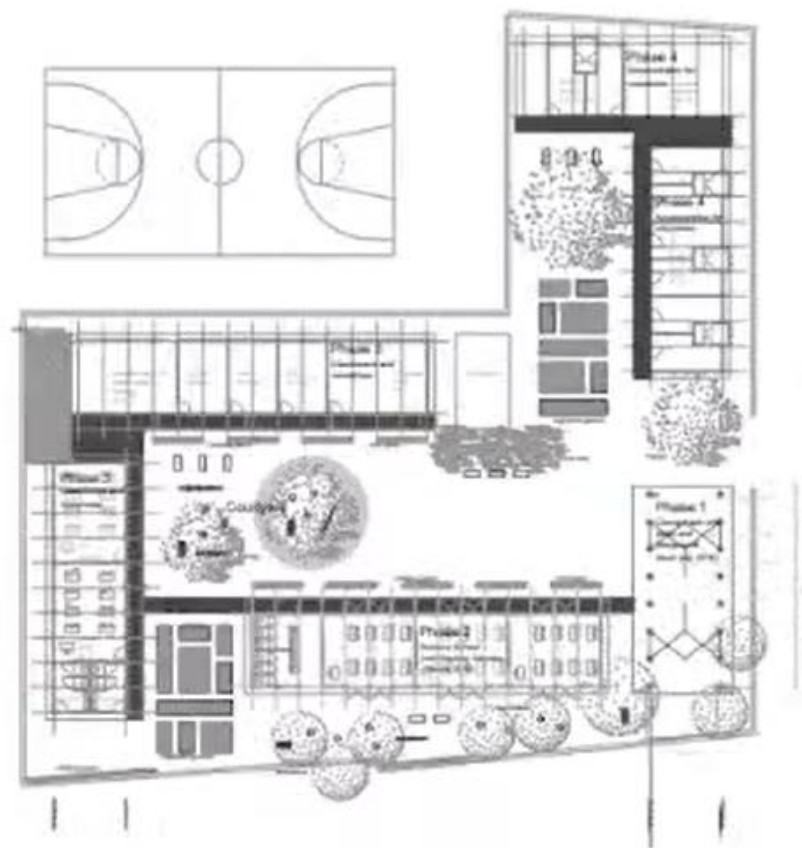
Gambija / The Gambia
Brufut, Serrekunda

// Ghana Town, ograja parcele in otroci iz sosedsva
// Ghana Town, walled plot and kids from the neighborhood

// Ghana Town, tipični "compound" – ograjeno dvorište s hiš-clami i mangovci
 // Ghana Town, typical "compound" - walled courtyard with (a) houses and mango trees

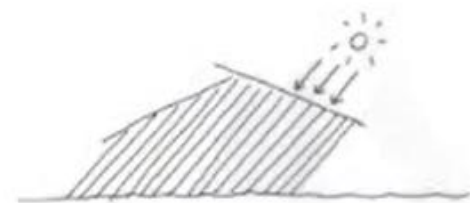
// Situacija i faznost izgradnje kompleksa
 // Site plan and phases of construction of the Centre

// Nadstrešnica z otroškim igriščem, prva grajena struktura Izobraževalno - kariernega središča
// Canopy with playground, first structure of the Learning and Career Centre

// Nadstrešnica - 1. faza izgradnje Izobraževalno - kariernega središča
// Canopy - 1st Phase of construction of Learning and Career Centre

// Motivi zasnove nadstrešnice
// Motives of design of the canopy

// Dvigovanje jeklenih okvirov in umeščanje stebrov v točkovne temelje
// Erecting of steel frames and fixing of pillars into foundations

// Pripravljalna delavnica: izdelava prototipa jeklenega okvira, Fakulteta za arhitekturo, Ljubljana
// Preparatory workshop: making of prototype of the frame, Faculty of Architecture, Ljubljana

// Temelj: stari pločevinaš sodi - opasž za temelje, položeni na podložni beton
// Foundations: old drums, casts for foundations, fixed onto the base concrete

// Streha: lahka trapezna pločovina
// Roof: light corrugated metal sheets

**// Mala šola,
Izobraževalno - karierno
središče v Brufutu
// Nursery School,
Learning and Career
Centre in Brufut
2018-2019**

Gambija / The Gambia
Brufut, Serrekunda

*// Sosedil pred novo šolo
// Neighbors in front of new school*

if Misa kola ob nadstrefnici, druga grajsna struktura izobraževalno - karnega središča
if Nursery School next to the canopy, second structure of the Learning and Career Centre

partnerji // partners

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo /

University of Ljubljana, Faculty of Architecture

Humanitarno društvo študentov arhitekture Šola za prihodnost /

Humanitarian Student NGO School for the Future

Društvo za otroke sveta, Slovenija / Gambija / Kids Are the World,

Slovenia / The Gambia

GTTI - Gambian Institute for Technical Training, Serrekunda, The Gambia

mentorji celotnega projekta // mentors of overall project

izr. prof. mag. Anja Planišček, doc. dr. Tomaž Slak, asis. Gašper Medvešek

teh. sodelavci Tadej Bolta, Katja Martinčič, Primož Pavšič, Nina Sevič

študenti FA // students FA

Andreja Benedejčič, Matič Benet, Matija Bozja, Sebastjan Cvelbar, Tjaša Čaká,

Miha Gašperin, Ana Jerman, Anja Justin, Sara Komac, Taja Kovič, Manca Kranjc,

Nadja Krašovec, Katja Križan, Neža Lazar, Maria Ljuština, Martin Mušič, Uršula

Novak, Rok Prismažič, Jana Stankič, Mitja Suč, Matej Tili, Paolo Turčič,

Bernarda Vidmajer

časovnica // time schedule

načrtovanje / design: 2017/18, Ljubljana

gradnja / construction: februar-marec 2018, february-march 2018,

Brufut, The Gambia

fotografije // photography

Tadej Bolta, Anja Planišček

stroški // budget

37.000 EUR

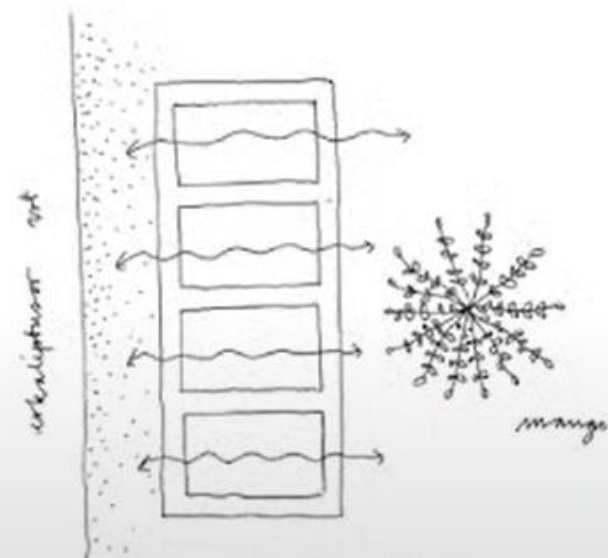
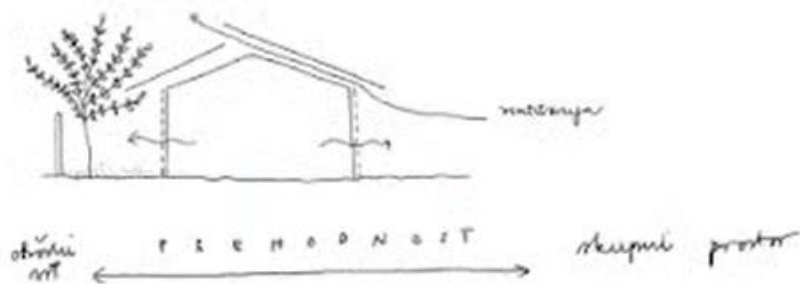

// Nova Mala šola in otroška zabava

// New Nursery school and kids party

// Učilnica: prečna odprtost in zračnost
 // Classroom: transversal openness and ventilation

// Motivi zasnove Male šole
 // Motives of design of the Nursery School

// Zidaki iz prsti: čipkaste opečne stene učilnic
// Earth compressed bricks, "faced" brick walls of the classrooms

Address: Samnangtreng high way Trangkil Mobile: 7778404/9384262
 Email: earthworks.thecambodia@gmail.com / amabtochewit@gmail.com

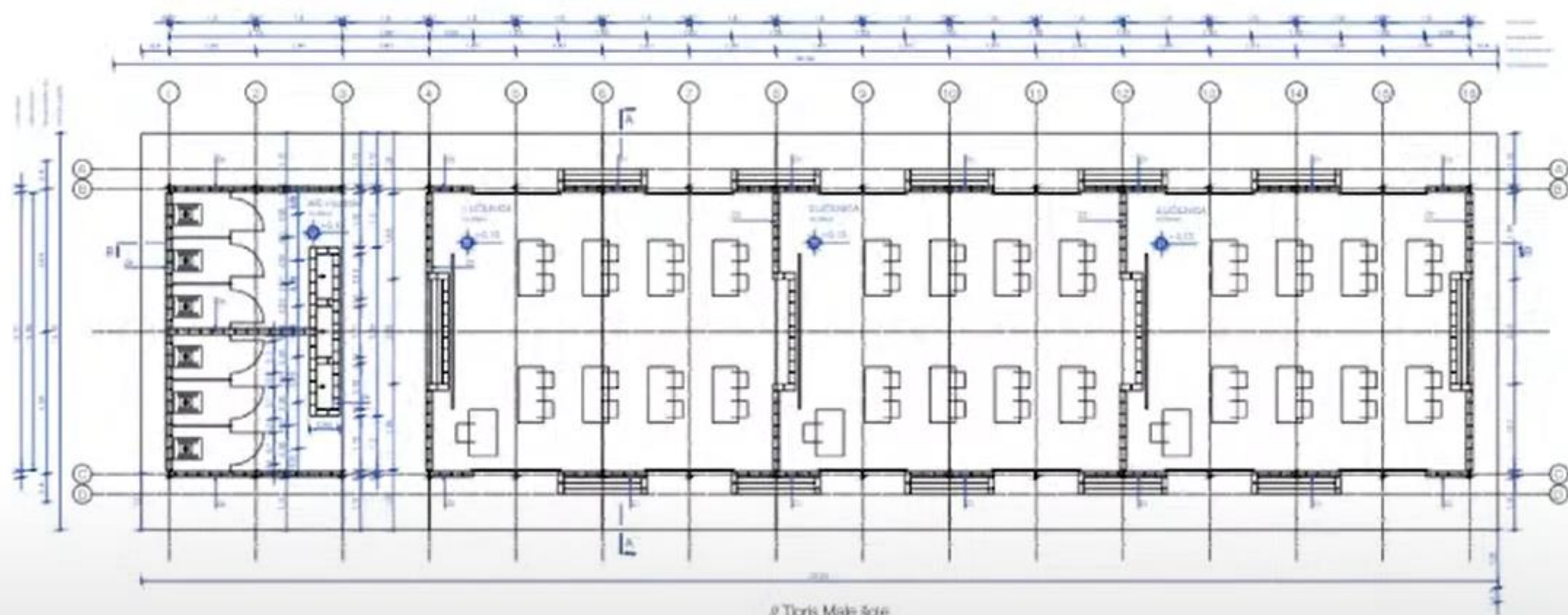
EWC
 EARTHWORKS
 CONSTRUCTION

 D14	 D12	 D6
full block (24x24x9cm) - 40 per m ²	3/4 block (24x17.7x9cm)	1/2 block (24x11.5x9cm)
 D18	 D8	 D6
full block (20x14x9cm) - 35 per m ²	3/4 block (21.5x14x9cm)	1/2 block (14x14x9cm)
 D12	 D6	 D6
full block (20x13x9cm) - 27 per m ²	1/2 block (10x13x9cm)	full block (13x9x9cm) - 130 per m ²
 D15	 D12	 D6
round 200 (20x 20cm) - 10 per m ² high	round 241 (24x 24cm) - 10 per m ² high	full block (14x7x9cm) - 1290 per m ²

// Katalog prstenih zidakov
 // Catalogue of earth bricks

// Earthworks, lokalno podjetje, ki izdeluje zidake iz prst
 // Earthworks, local enterprise, which produces earth bricks

// Toris Male Sore
 // Nursery School ground floor plan

// Dvigovanje jeklenih okvirov in umeščanje stebrov v točkovne temelje
// Erecting of steel frames and fixing of pillars into foundations

// Robno mešanje betona in betoniranje talne plošče
// Hand mixing of concrete and casting the floor slab

|| Zidaniye sən Məliə tələs pəstəni zidani
|| Bricklaying of the Nursery School with earth bricks

*Il Zidanje cik-cak sten z namenom izboljšanja njihove stabilnosti
Il Zig-zag bricklaying of the walls with the purpose of their stabilization*

Źidanje cik-cak sten z namenom izboljšanja njihove stabilnosti
Zig-zag bricklaying of the walls with the purpose of their stabilization

Ź Pravo kotni zaključki stabilizirajo stene in ustvarijo niše za klopi
Perpendicular parts of the walls stabilize them and create niches for benches

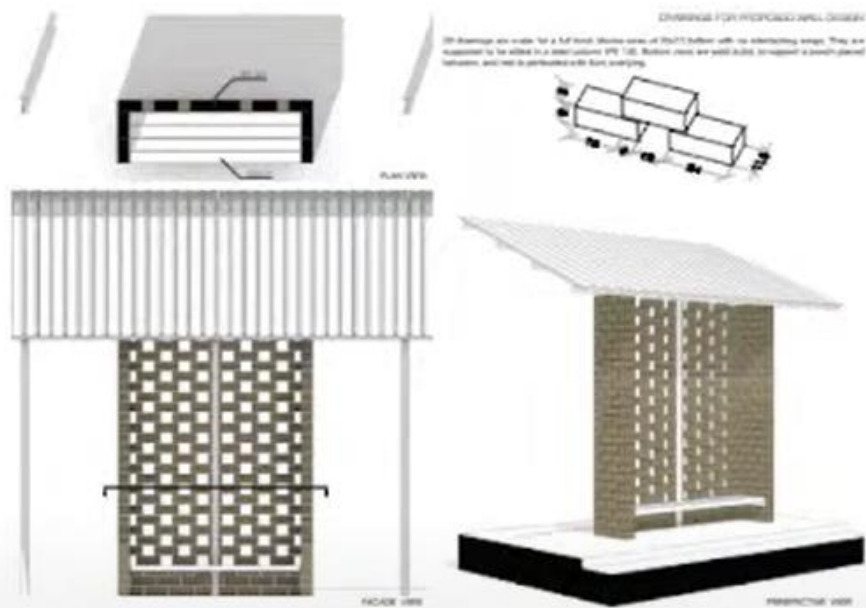
// Niše s klopmi, ki se obračajo na osrednje dvorišče
// Niches with benches, oriented towards the courtyard

// Niše s klopmi, ki se obračajo na manjše igrišče v ozadju
// Niches with benches, oriented towards the backside playground

// Studija zlaganja zidakov in oblikovanja niš za klopi, Fakulteta za arhitekturo
 // Study of bricklaying and design of niches for benches, Faculty of Architecture

// Studija zlaganja zidakov in oblikovanja niš za klopi
 // Study of bricklaying and design of niches for benches

// Izdelava drsnih panelov - vrat učilnic Male šole
// Manufacturing of sliding panels - doors of classrooms of the Nursery School

// izdelava drsnih panelov - varjeni okvirji iz "L" profilov in armature mreže
// Manufacturing of sliding panels - welded frames from "L" profiles and reinforcing mesh

// Lokalni mojstri tkejo mrežo iz bambusovih trakov za drsne panele
// Local workers make mesh from bamboo stripes for sliding panels

// Pritrditev mreže iz bambusovih trakov na kovinske okvirne drsnih panelov
// Fixing of woven mesh from bamboo stripes onto metal frames of sliding panels

// Drsnih paneli, detajl reže za odpiranje
// Sliding panels, detail of opening

// Sanitarje - veliki urivodnik in kabine, poslikane s poslikavami otrok iz sosesčine
// Lavatories - large wash basin and toilets with doors, painted by neighborhood kids

// Otroci iz sosesčine slikajo na vrata
// Neighborhood kids painting the doors

// Sanitarije s tekočo vodo, ki je napejана iz vodnjaka na parceli
// Lavatories with running water from the "borehole" on the site

// Zabava z vodo
// Fun with water

// Zidar, ki izdeluje zaključni tlak - lokalni "terazo" z morskimi školjkami iz Atlantika
// Mason making local "terazzo" with sea shells from the Atlantic

// Zaključni tlak: lokalni "terazo" z morskimi školjkami iz Atlantika (2.0cm)
// Floor: local "terazzo" with sea shells from the Atlantic (2.0 cm)

// Stropa z odprtim sklenjskim delom za zračenje
// Roof with open top for ventilation

// Tekstilni strop z odprtim sklenjskim delom za zračenje in preprečevanje pregrevanja notranjosti
// Textile ceiling with open top for ventilation and prevention of overheating

// Učilnica z zaprtimi drsnimi paneli, ki prepuščajo svetlobo
// Classroom with closed sliding panels, allowing light penetration